

ביביע אומר

בראשות הרב יגאל כהן שליט"א

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות הרה"ג יגאל כהן שליט"א

עלון מס': 401

פרשת תרומה

משבר הוא מנוף לעליה רוחנית.

דוד המלך מעיד על עצמו בתהלים (מ"ב, ח'): "פלימשברין וגליין עלי עברו" - כלומר כל המשברים שיש בעולם עברו על דוד המלך, ולכן על כל צרה שיש ליהודי מיד הוא קורא תהלים. משום שבתהלים הכניס דוד מלפנו את כל הבקשות שיצטרך אדם בעולם, וכל זה בגלל שהוא עצמו עבר את כל משברי החיים.

בצעירותי חשבתי לעצמי, "המשברים שאני עובר באים לכפר על עוונותי, וכשאעבר את המשברים אחזור לשגרת חיים רגילה". תמיד הסתפלתי על גדולי הדור ותלמידי חכמים שמתמידים יום ולילה בתורה הקדושה, וכלם מלאים באמונה אמיתית בעולם ועולם ושמחה נפרת על פניהם, ואמרת בלבי כמה פף להם שהם אינם עוברים משברים כמותי, וחיייהם עוברים להם בנעימים. וכך היה לי גם בספורי הצדיקים שקראתי בצעירותי. היה נראה כאילו שעוד מרחם אדם נולדו עם חשק גדול לעבודת הבורא, בתפלה, בלמוד התורה, ובגמילות חסדים, ורב פלוני כבר בגיל שתים עשרה ידע את כל התלמוד בעלפה, ואלו אני מרגיש פעמים שאין לי חשק להתפלל או ללמד טוב.

נחמתי את עצמי, פנארה שלא יצא ממני משהו מיוחד, הרי כל אותם צדיקים היו בעלי ענוה משלמת, ואלו אני יצוין רחוק מן, וכן בשאר מדות רעות שהרגשתי כל כך רחוק משלמות, איפה אני ואיפה הם? לגדולי הדור יש משברים??

לימים קראתי ספור על אחד מגדולי הדור הקודם, שהיה גאון עצום וצדיק לא פחות, שהיו לו ימים שהיה קם בבקר ולא היה לו חשק לפתוח את הגמרא, דוקא ספור זה חזק אותי מאד.

"מה, גם לו היו ימים כמו שקורים אצלי, ימים שאין בהם חשק לעבודת הבורא? אז פנארה שזה נורמלי" - אמרתי לעצמי.

"אם הוא עבר פאלו משברים, ועבר אותם, ופרץ קדימה, אזי גם אני, בעזרת ה', יכול לעבר את המשברים" - חשבתי.

"משברים וקשיים" - הם כלי חזק מאין כמותו לעליה רוחנית וכללית, כמו שאמר שלמה בחכמתו (משלי כ"ד, ט"ז): "שבע יפול צדיק וקם" - והפרוש הפשוט לפסוק זה: קורה שצדיק נופל אפלו שבע פעמים, אבל בסופו של דבר הוא חוזר לעצמו. אולם שמעתי פרוש נוסף, שנתן לי כח עצום:

"כדי להגיע לדגרה של צדיק צריך לפלל שבע פעמים - ולקום".

כדי להוכיח לבורא את נאמנותנו אליו, לא נתן להוכיח מתוך שפע גשמי ורוחני, שהרי זה דבר פשוט אם כל יום הבורא מחנך אליך ונותן לך בריאות, רענונות, ילדים מצויים, ורעיה למופת, והפסך זורם בשפע, ודאי שתאהב אותו ותאמר כל יום "ישתבח שמו" ושתבח שמו". אבל מה יהיה אם פתאם הפסך שמו ישתבח שמו".

זמני השבת

הזמנים לפי לוח "אור החיים"

יום-י	ת"א	ח"פ	ב"ש
כניסה:	17:10	17:08	17:10
יציאה:	17:02	18:00	18:02
ר"ת:	18:41	18:37	18:40

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 16:50

מאמר השבוע

הנהגות מרן

שאלות ותשובות

דוד המלך

לאשת ההיל

פנינים מהפרשה

מוסר עם סיפור

פניני הדף היומי

שמירת הלשון

יש לכם שמחה במשפחה? ברית. חתונה. בר מצוה.

יזוה הסגולה לקיים סעודת ערים באותו היום לאנשים שחזק להם בתורה של 466 ש"ח הפתוחות ב"סעודה" ובהן שותפים להכיל למעלה מסוגה ועשרים איש להצלתם

להשתתפות חייגו: 03-8000770

ניתן לתרום להפצת העלון ולהקדיש לעילוי נשמתו לברכה ורפואה והצלחה בטל: 03-8000770 פרטי ח-נ לתרומות: בנק מרכנתיל 17, סניף 732 חשבון 73443 ע"ש ביביע אומר

נא לשמור על קדושת הגליון

אין לקרוא בזמן התפילה וקריאת התורה

שאלות ותשובות

מאת הרב יגאל כהן שליט"א

שאלה: ברוך ה' זכיתי להתחזק בתקופה אחרונה ואני עושה קידוש למשפחה שלי בכל ליל שבת, ולפעמים אמא שלי לבושה לא כל כך צנועה ושמעתי שיש בזה בעיה ורציתי לשאול מה לעשות כל לא נעים לי להעיר לה?

תשובה: אסור לברך כנגד נשים לא צנועות, והפתרון לכך הוא לברך בעצימת עיניים או שיקרא הקידוש מתוך הסידור, באופן שאינו מסתכל עליה ובכך מותר, וחשוב להדגיש שאין הבדל אם נשים אלו קרובות משפחה וכדו' בכל אופן הדבר אסור אלא א"כ עצום עינו וכנ"ל.
[שו"ע סי' עה ס"א וס"ו שו"ת יביע אומר ח"ג סי' ז וביחודה דעת ח"ד סי' ו]

שאלה: שלום וברכה לכבוד הרב אני גר בפתח תקוה ועובד בירושלים ואני כל יום נוסע מפתח תקוה לירושלים האם אני צריך לברך הגומל?

תשובה: צריך לברך הגומל על כל נסיעה מעיר לעיר [דהיינו שיצא מהעיר] שהיא למעלה מ72 דק' ודעת מרן הרב עובדיה זצ"ל שבאופן שנוסע וחוזר באותו היום מצרפים את הנסיעה חזור, ואם בשניהם יחד יש שיעור זמן 72 דק' צריך לברך הגומל, ולכן במקרה שלפנינו בנסיעה הלוך וחזור בודאי שיש 72 דק' ולכן אם אתה נוסע וחוזר באותו היום צריך לברך הגומל ויברך בשבת ויפטור את כל הנסיעות שהיו לו במשך השבוע.

[שו"ע סי' ריט שו"ת יביע אומר ח"א סי' יג הליכות עולם]

שאלה: בבית הכנסת שלנו יש אדם מבוגר שמגיע עם עובד זר שמסיע לו בכל מה שצריך ורציתי לשאול האם יש בזה בעיה שהגוי נמצא בתוך הבית הכנסת?

תשובה: אין שום בעיה.

[כדמוכח מהמרי"ל חדשות סי' כא שו"ת זרע אמת ח"ג סי' יב שו"ת יוסף אומץ סי' ע]

שאלה: באיזה רגל עוקרים תחילה בסוף תפילת שמונה עשרה?

תשובה: עוקר תחילה רגל שמאל ולאחר מכן רגל ימין ולא יפסע פסיעות גדולות אלא גודל בצד עקב.

[שו"ע סי' כג סעיף ג ועי' משנ"ב סק"ג כדי להראות שכבד עליו לפטר מן המקום ושם סעיף א]

הנהגות מרן

רבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

התשובה לט"ו קולק על רישום התלמידים

שאל אותי פעם טדי קולק ראש עיריית ירושלים, מדוע אתה נלהב כל כך להכניס עוד תלמיד ועוד תלמיד, אתה מכניס מאות תלמידים לתלמודי תורה, מה יצא לך מכל אלה, וכי כולם יהיו רבנים? איפה יש לנו ערים שכולם יהיו רבני ערים, וכי יש לנו חמש מאות ערים? אמרתי לו, טעות בידך.

רבתינו אומרים (ויקרא רבה ריש פרשה ב), אלף נכנסים למקרא - מאה מהם זוכים להיכנס לתלמוד, שיודעים היטב את התלמוד מסכתות בעל פה. מתוך המאה - עשרה לומדים פוסקים. מתוך העשרה שלומדים פוסקים - אחד מהם יוצא מורה הוראות בישראל.

לפי חשבונם של רבותינו, אם יהיו חמש מאות לומדים, יצא 'חצי חכם', חצי מורה הוראות בישראל, ו'רחמנא ליצלן מחצי חכם'... יעשה אשכבות למתים! בשביל זה אנחנו צריכים חכם! צריכים שיהיה חכם פוסק הלכות!

אמר, ודאי ידעתי שתענה לי, איני שואל עוד... מעדני המלך

דוד המלך

מאת הרב אליהו עמר שליט"א

המלך דוד

המהפך

לאחר שמשח שמואל הנביא את דוד למלך על עם ישראל, הוכו בני משפחתו בתדהמה מוחלטת, המהפך היה חד ומהיר, ועורר בהם מחשבות קשות כיצד ריחוק את דוד במשך כל השנים, והוא בצדקותו סבל על לא עוול בכפו, הגמרא (פסחים קיט ע"א) מתארת את אשר התחולל בביתו של ישי באותה השעה, דוד המלך שהפך ברגע קט מדחוי ומבוזה למלך על ישראל, פתח בשבח והודאה לבורא עולם ואמר (תהלים קיח, כא) "אֹדֶךָ פִּי עֲנִיתִי וְתָהִי לִי לִישׁוּעָה", וישי אביו אמר (שם, כב) "אָבֶן מֵאֶסוּ הַבְּנִיִּים הָיְתָה לְרֵאשׁ פְּנֵה", כשכוונתו במילה "הבְּנִיִּים" לבני שמואל דוד שהפך כעת ל'רֵאשׁ פְּנֵה' דהיינו למלך על ישראל, שזו מהפך קיצוני ובלתי צפוי בעליל, ואחיו הנדהמים של דוד המלך אמרו (שם, כג) "מֵאֵת ה' הָיְתָה זֹאת הֲיֵאֱמָר נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ", כלומר, זהו דבר פלא ובלתי הגיוני שיתרחש מהפך כה מפתיע, ובוודאי שדבר זה קרה מאת ה', ושמואל הנביא סיכם את המצב החדש במילים (שם, כד) "זֶה הָיָה הַיּוֹם

עָשָׂה ה' נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ", זהו יום שמחה גדולה שבחר הקדוש ברוך הוא מלך לעם ישראל.

מבט לעתיד

כשהבינו האחים את המצב החדש, החלו לחשוש, שהרי בכל אותם השנים שהיה דוד רועה צאן, הם בזו לו, וכעת חששו שדוד המלך יתנקם בהם, ולכן פנו האחים לבורא עולם בתפילה ואמרו (שם, כה) "אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָּא". אך דוד המלך שלא היתה בליבו טינה על אחיו, משום שידע שכל מה שעבר עליו לאורך השנים היה רצון ה', פנה אל ה' בתפילה על העתיד ואמר (שם) "אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָּא", כנגד כל הקשיים העומדים בדרכו אל המלכות.

כשנרגעו הרוחות, אמרו כולם יחד (שם, כז) "אֵל ה' וְיָאֵר לָנוּ", ששמחו על שהאיר ה' את עיני שמואל הנביא לדעת מיהו המלך, והוסיף שמואל הנביא ואמר "אֶסְרוּ חֵג בְּעֵבְתֵיכֶם עַד קָרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ", וכדי לבאר את דבריו נקדים ונאמר, שדרכם היתה לבדוק את הקורבנות מכל מום, ולאחר מכן לקושרם בחבלים לכרעי המיטה, כדי לשומרם עד שעת ההקרבה, כעת ביקש שמואל הנביא שיתירו את הקורבנות מהחבלים, ויקריבו

אותם לכבוד בורא עולם שבחר מלך חדש לעם ישראל, ולאחר שובחו וסעדו, כיבדו את דוד המלך לברך את ברכת הזימון, פתח דוד המלך ואמר (שם, כח) "אֵלֵי אָתָּה וְאֹדֶךָ" וכולם השיבו לו (שם) "אֲלֵהִי אֲרוֹמְמֶךָ", ובמדרש שמואל (סימן יט) מסיים שאמרו כולם יחד על הנהגת ה' (שם, כט) "הוֹדוּ לַה' כִּי טוֹב כִּי לַעֲוֹלָם חֶסֶד".

ענותותו של דוד המלך

על מעמד ההכתרה מובאים בירושלמי (סנהדרין פ"ב, הלכה ד) דברי דוד המלך (תהלים קלא, א) "שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד ה' לֹא גָבַהּ לְבִי", בדברים אלו הביע דוד המלך את תחושותיו ברגע ההכתרה, ואמר לבורא עולם שליבו לא התגאה באותה שעה שמשחו שמואל הנביא למלך על ישראל, ובמדרש תנאים (דברים יח) הוסיף, שלא הרהר דוד המלך בליבו אחר מידותיו של הקדוש ברוך הוא, לא בזמני הסבל ולא בזמני השמחה, אלא קיבל עליו את כל דברי ה' באהבה, מבחינת 'נאמן עלי הדיין'.

"המלך דוד" ביאור על ספר שמואל א, בשפה

קלה וקולחת, עם מסרים לחיזוק האמונה בדרכו

של דוד המלך.

ממתין לך באתר: "אופקים בוקס"

"המלך דוד"

ביאור על ספר שמואל א, בשפה קלה וקולחת, עם מסרים לחיזוק האמונה בדרכו של דוד המלך.

ממתין לך באתר: "אופקים בוקס"

שותפים!
ממשיכים בבניה

ולכם יש לכם אפשרות להיות שותפים בכל הזכויות שיהיו במקום!

ניתן להנציח להצלחת/לרפואת/לע"נ

מטר 400x36
חצי מטר 200x36
אמה 100x36

03-8000770

בשפה קלה וקולחת
מסרים לחיזוק האמונה בדרכו של דוד המלך

"שיעורי הרב יגאל כהן"

פרק חמישה: אמונה ומצוות
מאת הרב יגאל כהן שליט"א

דוד המלך כהן: 03-8000770
אוד המלך: 03-8000770
בית דוד המלך: 03-8000770

לאשת החיל

התשובה לכל

ישנם המון נושאים שאנו מחפשות פתרון קסם שיפתור את הבעיות. כל כך הרבה דברים שכל אישה שקוראת עכשיו, בא לה שהם ישתנו או יסתדרו כמבוקשה, או שלא כמבוקשה, העיקר שיפתרו. חסר לנו דברים כאלו? שלום הבית, חינוך הילדים, הכביסות, החתן שעוד לא הגיע, העוגה שתצא טוב, לא להפריע לבעל בכלל, או שהבעל ילמד קצת יותר תורה, כל העניינים המשפחתיים עם אמא, אחות, גיסה... כל כך הרבה תחומים שהדף יכלה והמה לא.

אפשר על כל דבר קטן לרשום מאמר שלם, טיפים איך לחיות בין לבין, טיפים איך לרענן קשר או לחיות יותר בשמחה, ישנם גם קורסים שלמים בשלום בית וחינוך הילדים. בהעצמה אישית ונשית.

בימינו יש הכול מהכול. במיוחד במצבים כמו שאנחנו חיים, בצל מלחמה לא פשוטה, שאנשים מוסרים את נפשם עבורנו, בשביל שאנחנו נקרא את העלון הזה במזגון המחמם, יש אנשים שנלחמים בקור מקפיא ללא מקלחת חמה וללא אוכל משביע. הנפש של כולנו צריכה מזון, צריכה עזרה – לפעמים צריכה תשובות ולרוב רק ליטוף.

אז מהי באמת התשובה הניצחת לכול? מה הרב שלנו אומר בכל שיעור ובכל הזדמנות ובכל שיחה לאורך כל השנים?.. דבר אחד – להכניס את הקב"ה לתמונה.

זוהי התשובה הניצחת לכל – אבא. בורא עולם.

זהו. פה נגמר המאמר.

אם נכניס את בורא עולם לכול, אבל לכול מקום, יהיה פשוט הרבה יותר.

כמה הקשר עם הקב"ה חשוב לחיים תקינים בדור הזה.. ובמיוחד לנשות החיל היקרות שלנו.

זוהי התשובה לכל השאלות, זוהי התשובה הניצחת העיקרית והיחידה בעצם – לכל התלבטות / קושי / שאלה / צביטה בלב / עצב וכו'...

כל דבר שאת נתקלת עם הראש בקיר, ולא מבינה מה את אמורה לעשות מפה – תפני עיניים ולב למי שיצא את הקיר.. למי שהכאיב במצח כשהתנגשת בקיר. בכל מציאות, כל קושי, התשובה היחידה היא – בורא עולם.

אין עוד כלום חוץ מזה. כמה שיגידו שהשדכניות אשמות, שהרופאים רשלנים, שהכבישים פקוקים, והמזכירות חסרות סבלנות – כלום לא באמת נכון, רק הקב"ה מחליט כמה ילך לך קל היום וכמה פחות. הוא מחליט מה יסתדר לך בקלות ומה יעצבן אותך ויעכב אותך. אין משהו אחר. רק הוא. הקשר איתו הוא הדבר הכי חשוב שכדאי לך לעבוד עליו. גם אנשים שנמנים עם הציבור החרדי שנים רבות, לא בטוח שיש להם קשר ישיר עם הקב"ה בכל פינה בחיים. לא בהכרח שכל מי שנראה שומר תורה ומצוות יודע על מה מדובר.

לעיתים דווקא לרחוקים יש קשר חזק ביותר בדיבור עם השם ובאמונה, כי הם באים בפשטות מיוחדת. שלעיתים חסרה לצד השני. אז בלי פלפולים, פשוט לקשר את בורא עולם לכל דבר קטן כגדול שקורה לך ביומיום. להתאמן על זה כל הזמן, לא להתבלבל. זה שהצלחת לקום וללכת, זה שנשפך החלב על הבוקר, או שמתעכב השידוך, וזה שלא מצליחים למצוא בית נורמלי לדור בו – כל דבר קטן כגדול, זה רק הוא.

לאחר מכן, שאת כבר יודעת שזה הוא, את פונה אליו, בפשטות ובתמימות, מתוך ענווה, הרימי עיניים לשמיים ותגידו תודה. שאת שומעת, רואה ומדברת, שהבנת שזו הדרך לצלוח את העולם הזה. וככה לבקש ממנו, לדבר אליו, לשתף אותו במה קשה לך ומה את רוצה שישתפר, ותבררי מה את צריכה לשפר עבור זה. הסיעתא דשמיא שמגיעה היא כמעט כתשובות מוחשיות. ההבנה שכל דבר זה רק מבורא עולם היא המטרה בכל דבר שעובר עלינו, השם מסתתר בדברים הפשוטים ומחכה שנדע שזה הוא. ברגע שאנחנו מסיירים את ההסתרה ומגלים את השם, עשינו את המוטל עלינו ולא יצטרכו להעיר אותנו בדברים גדולים יותר. כי בקושי גדול, כולם מרימים עיניים לשמיים, אבל אנחנו לא רוצים קושי גדול. אנחנו רוצים רק סודים, רק טוב, רק שמחה בלב. בוא נבקש מעכשיו. לא לחכות. כל דבר קטן וגדול – אבא אני יודעת שזה אתה, אני יודעת שאתה פה. בבקשה שהילד יאהב את התורה, אני מתחננת בפניך שבעלי יהיה בריא כל החיים, בבקשה שהילד הקטן ילמד לדבר.. ושהבצק יתפח זה רק בידך.. אני יודעת. תהיה איתנו תמיד. תזכיר לי תמיד שזה רק אתה מנהל את העולם ולא אף אחד אחד וזולתך. אנחנו אוהבים אותך אבא, תביא לנו את הגאולה השלמה. אמן.

פנינים מהפרשה

"פפתריהם וקנתם מומנה יהיו פלה מקשה אהת זהב טהור: ועשית את נרתיה שבעה והעלה את נרתיה והאיר על עבר פניה (כה, לו - לו)

כתב רבינו בחיי פרשת תרומה (כה. לט) בשם ר"ח, שהמנורה כנגד חכמי ישראל. וע"ע בפירוש רבינו חננאל (שבת כג.) הרגיל בנר הויין ליה בני תלמידי חכמים, ופירש רבינו חננאל, דהיינו נר חנוכה. ובברכות (נז.) הרואה שמן זית בחלום יצפה למאור התורה. ובהוריות (יג:) חמשה דברים משייבים את הלימוד וכו', והרגיל בשמן זית. וע"ע להגאון הנצי"ב על הפסוק ואתה תצוה.

ובזה יובן גם כן הרמז שבאגדה (הובא בפירוש רש"י פרשת תרומה), מקשה תיעשה המנורה, לפי שהיה משה מתקשה בה אמר לו הקב"ה השלך את הככר לאור והיא נעשית מאליה, לכך נאמר תיעשה. ע"ש. הכי נמי לענינו רומז על הסתכלות משה רבינו ע"ה למרחוק, בראותו דור דור ודורשיו דור דור וחכמיו, והביט נכוחה כי אין עוזר מן היונים הרשעים, והיה משה מתקשה היאך תיעשה המנורה, כי היאך יגברו אלו החלשים והמעטים לעומת הגבורים בטנקים כבדים, כמו פילים מלומדי מלחמה, ועם רב כחול אשר על שפת הים, ואיך יוכלו לנצחם, ולשוב בהמון חוגג להדליק את המנורה ולהחזיר עטרת החכמה לקדמותה. ולכן אזר עוז בתפלתו, ואמר בברכתו (דברים לג, יא), ברח ה' חילו ופועל ידיו תרצה, מחץ מתנים קמיו ומשנאיו מן יקומו. ופירש רש"י, שראה שעתידיים חשמונאי ובניו להלחם עם היונים שהיו כמה רבבות, והם מתי מעט, והתפלל עליהם בברכה זו. ע"ש. אמר לו הקב"ה, דע כי אך ההתחלה דרושה מאתם, שאין להם לשבת בחבוק ידים ולצפות לנס, וכמו שאמרנו בספרי (פרשת ראה טו, יח), על הפסוק, וברכת ה' אלהיך בכל אשר תעשה, יכול ישב ובטל, ת"ל בכל אשר תעשה. וציווהו הקב"ה להשליך את ככר הזהב, רמז לדברי תורה הנחמדים מזהב ומפז, רב, שניצולו על ידי החשמונאים הנבחרים שנכנסו אל תוך האש של המלחמה, ואז לה' הישועה ומאליה היא נעשית, כי ה' ילחם להם. וכמסופר בספרי דברי הימים כי התשועה היתה בדרך שלמעלה מן הטבע. [וכעין קריעת ים סוף שישראל זרקו עצמם אל תוך המים תחלה, ואח"כ נקרע הים. (וזה שאמר באנו באש ובמים, בימי יון ובימי מצרים, ותוציאנו לרויה)] (מאור ישראל דרושים).

מוסר עם סיפור

מאת הרב יעקב עמר שליט"א

הדף היומי של השופט האנגלי (ב)

המשך הספור משובע שעבר.

תקציר: ספר על יהודי שפגש עו"ד מפרסם בארה"ב שלא משה דו מהגמרא, ושאלו על מה זה.

ההוהוהו... זה כבר ספור אחר –

בית המשפט – כשנכנס השופט האנגלי לאולם המפאָר והמְרָשִׁים, ופסע במלוא גאונו לעבר פֶּרֶטת העוֹר, גְבוּהַת המְשַׁעֲנָת. כְּמִיטֵב המְסַכֶּת הַבְּרִיטִית, הָיָה ראשו מְעֻטָר כְּבוֹבֵע קְשׁוּרִים שְׁחֹר, כְּאִלּוּ הָעוֹלָם לֹא יֵז קְדִימָה מֵאוֹת שָׁנִים מֵאֵז הַמְצִיא הַקְּשׁוּר הַזֶּה לְתַכְשֵׁת אֶת רֵאשֵׁי הַשּׁוֹפְטִים הָאֲנְגְלִיִּים, שֶׁעִדְיוֹ מְמַשִּׁיכִים לְהַתְהַדָּר בּוֹ.

השופט רב השנים הגביה מבטו מעל משקפיו העגלות דקות המסגרת, שהשתפף לו לקצה החֶסֶם, ותר אחר בעלי הדיון. דקות ארכות עין חליפות במסמכים, שדפדף ועלעל הלך ושוב, ובפניהם של התובע והנתבע וסגנוניהם.

שני עורכי הדין צעירים ונמרצים, התכוננו לאות – פתיחת הדיון, פֶּאֶשֶׁר הַשּׁוֹפֵט יָרִים עֵינָיו מֵהַתִּיק' בּוֹ עֵינָיו – עֵינָיו שְׁנַמְשֵׁךְ אַרְךְ מִן הַרְגִיל.

ושוב עיניו איש הקתדרה ממרום מפתחו את עיניו אל היושבים מולו ולתחתיו, על ספסלי הנדונים ועורכי דינם, ושוב העתיק עיניו לתיק. ולפתע ירה

את השאלה: האם שני המתדיינים יהודים?

אני מניח יהודי – הצהיר מידענו עורך הדין 'מאיר'.

וגם אני מניח יהודי – נענה אחריו עורך הדין של הנתבע.

השופט כעפע בגרונו. ושאל האם גם עורך הדין, שניהם, הם יהודים?

שאלות על הרקע האישי של העומדים בדיון, כתובעים וכתנתבעים וכסגנונים, אינן מקבלות פלא בערפאות המשפט של הממלכה האנגלית. בצדק ניצת בלבו של 'מאיר' החשש, שמא השופט, אשר לפי גילו ומראהו לא יתמיד בשייכותו בבית המשפט, יערב שקולים זרים בדיוני המשפט.

כבוד השופט אמר 'מאיר' מידענו, אני עורך דין יהודי, המניח תובע יהודי. אבל... מחובתי להבהיר ולהצהיר, כי נושא הדיון העומד לפני בית המשפט הוא העקר, הנסבות והאישיות שלי ושל מרשי אינן לנזקיות כלל וכלל לגבי הדיון המשפטי!...

עורך דינו של הנתבע לא נראה מטורד כלל. בהבנה שלוה, וללא כל תוספת הסבר והנמקה השייב קצרות: לא, כבוד השופט, אינני יהודי.

גם עתה לא גלה השופט מהרהורי לבו, והוא העביר את הדיון לפסיו המשפטיים.

מאיר הציג את נמוקיו לתביעה. עמיתו למקצוע נמק את טעונו לדחות את התביעה. השופט הציג שאלות לזה ולזה. בקש הבירות דרש

המשך מוסר עם סיפור

הוכחות, סדר לפני הצדדים את התביעה ואת הדחיה, ושקע בהרהורים ממשכים, שהותירו די זמן למתדיינים ועורכי דינם להתדין שנית ביניים. אציע לעורכי הדין המכבדים להופיע בלשפתי בעוד כרבע שעה ספם השופט בלא שהמתין לתשובתם.

השופט הישיר ישב והמתין בסבלנות אנגלית בלשפתי, להיפגסם של שני עורכי הדין, היהודי והלא יהודי שיצגו תובע ותבוע יהודיים.

כל נסיון מקדם של עורכי הדין לנחש מה רוצה מהם המשפטן הזקן העלה תהו. ומשנכנסו ללשפתי, עקף השופט גנוני נימוסין מקבליים ובקש מהם לשבת.

אינני מבין מדוע שני יהודים אשר יש להם דין ודברים בנושא שהשלחו ערוך שלקהם קובע בו מסמרות זהב מה הם באים אלי...?

השנים נאלמו דם. ופלא היה בעיניהם. היתכן האם אצנייהם שומעים נכונה. השופט אדוארד ל. בנם של פ. ל. ונכדם של ג. ל. - אנגלים חתומי יחוס מדורות. מה קורה כאן!?

והשופט שבע הימים הבין היטב את פשר האלם והדום, הניח להם דקת

שתיקה ארצה להרהר בתעלומה לנסות לפענחה ללא הצלחה, ואמר: לכן קראתי אתכם ללשפתי, ולא דברתי מעל דוכן המשפט, שכן מה שאני אומר לכם הוא מחוץ לפרוטוקול, כמובן. כאדם בא בימים, כאיש הגון שלא המר מעולם על חוש הצדק, חשתי חובה לומר לכם את דעתי האישית... ואני מדגיש האישית!

ובעוד לא נתקה תבה מפיות העורכי הדין, הסיר השופט את עטרת ראשו ונותר גלוי קדקוד, ללא כובע שרד. משמע רמו להם כי אדם מן השורה הוא, ולא שופט על דוכנו.

והוא המשיך ופרש דבריו, והפעם באמת, רפך את שפתו והמתיקה כשיחת רעים להתרועע:

שמעו, ידידי הצעירים, כל ימי הייתי מצטער אימתי יגיעו אלי שני יהודים ויתדינו על נושא 'חוקה'. אמרתי 'מצטער' וכונתי במרכאות כפולות. ידעתי תמיד כי שני יהודים, לפחות אלה שאני מזוהה כיהודים, כאשר יתדינו על 'חוקה' בנדאי יתדינו לפני השלחן ערוך שלקהם...

רגע של חלשה נפלה על השופט אדוארד הישיר, נשם כמתאושש ואוגר פח מחדש, וספר להם בארצה ובמתינות את שארע עמו בשחרית ימי, כסטודנט באוקספורד... המשך אי"ה בשבוע הבא

שמירת הלשון

מאת הרב אהוד מולאי שליט"א

ימינו וזמננו

שלום לעם ישראל היקרים והחביבים!

נשאלתי מאת ידידי המצוי בצער וכאב, שפתי בפני את אשר לו על הלב. יש לו קרוב משפחה שהיה חרדי חזק, וביצר הרע תמיד נאבק. ולצערנו כעת את דרך התורה עזב, ומהיצר הרע כיום הוא נלהב. ברחובות קריה את קולו הוא מרים, ומבזה תלמידי חכמים. ופוער את פיו במילים לבלי חוק, שהלואי ואותם היה אפשר למחוק. וזה לו כבר כמה שנים, שבתורת ה' יד הוא מרים. ומנסה להשפיע על אחרים בדברי כפירה, והורס את כל האווירה.

והשאלה האם מותר לומר עליו דברי גנאי, כי על אחרים הוא משפיע כך ראיתי בעיני. להרחיק את הבריות מקרבתו, זו סכנה גדולה להיות בחברתו. ועניתי שהחפץ חיים (כלל ח' סעיף ה') כותב, דבר שמועזע את הלב. שכל מי שרוצה דבר אחד מהתורה להרוס, הוא כבר נחשב בגדר אפיקורוס וכל הרואה זאת בעיניו, ושומע זאת באוזניו (שם סעיף ו') מצוה עליו אותה לגנות ואת מעשיו מיד לבזות, כי עליו לא נאמר "לא תלך רכיל בעמך" (ויקרא י"ט, ט"ז), כי הוא אינו בכלל 'עמיתך'.

ובבאר מים חיים סעיף קטן ח', ממשך החפץ חיים לומר לנו את האמת. שאין צריך בזה שום תנאי של היתר, ועליו מותר לדבר ולספר, ולהתרחק מסביבתו צריך למהר. וכדי שלא יטעה את הרבים בדעותיו הכוזבות, מצוה לפרסם שבחברתו אסור להיות. ואפילו אם עושה כן בפניו, מצוה עליו לגנות את דעותיו. וכך לא ילמדו ממעשיו הרעים, ולא יתעו אחריו אחרים (רכילות כלל ט' סעיף ט"ו).

ושוב שאל מה יהיה הדין אם לא ראה כן בעיניו, וגם לא שמע זאת באוזניו, אלא אחרים מספרים לו על פלוני שירד מהדרך, והואוהו פרק מעליו כל מצווה וערך. ואת ילדי השכונה הוא מדיח ומסית, ורוצה אותם מדרכם להסיט. האם גם עליו מותר לדבר דברי גנאי, או שעווין לשון הרע מונח לפני. ועניתי שהרב חפץ חיים בכתביו (כלל ח' סעיף ו'),

עונה תשובה ישירה לדבריו. שאם שמע דבר זה מאחרים, אסור לו את קולו להרים, ולגנות ולספר מעליו, אפילו אם אינו עושה כן בפניו. וגם אין לו לקבל דבר זה בלב, אף שמה ששמע זה לו מאד כואב. רק צריך לעת לעת לחוש למה ששמע, עד

פניני הדף היומי

מאת הרב ג' ירון מרדכי זכאי שליט"א

הצי שיעור במצוות

גזל שתי אגודות פרוטה (בבא קמא דף קה.)

בסוגייתנו מובא ספק בהלכה הקשור להלכות גזילה לגבי אדם שגזל מחבירו שתי אגודות של ירק ששתייהן יחד פרוטה והחזיר אגודה אחת של ירק השווה פרוטה, והיות דין חיוב השבת גזילה הינו כאשר יש בחפץ הגזול שווי פרוטה, ואם כן יש להסתפק האם מכיוון שאין בידו גזילה השווה פרוטה הוא פטור מלהשיב, או שסוף סוף מדובר בחפץ גזול והוא לא החזיר את כל הגזילה ולא קיים עדין מצות השבה וממילא מחויב להשיבה, ועל כן משיבה הגמרא שאף שאין כאן ממון גזול בידו הגזול כיוון שאינו שווה פרוטה מכל מקום גם מצות השבת הגזילה אין כאן דהינו שלא קיים הגזל מצות השבה כיוון שחלק מהגזילה עדיין בידו ומוטל עליו להשיבה.

והנה ישנו דין הנקרא 'חצי שיעור' באיסורים וביאור המושג שאף שבשביל שאדם שעבר איסור, ויתחייב עונש כגון מלקות צריך שהוא יאכל שיעור, לדוגמה שאם אדם אכל בשר נבלות וטרפות האסורים באכילה אם אכל מהם שיעור כזית הוא מתחייב מלקות, ובסוגיא במסכת יומא(דף עד.) ישנה מחלוקת בין ר' יוחנן לר'ש לקיש האם גם כשאוכל פחות משיעור עובר על איסור מהתורה, ולמעשה נפסק כשיטת ר' יוחנן שיש חצי שיעור באיסורים דהינו שגם אם אכל חצי שיעור או לא אכל שיעור כזית עובר על איסור מהתורה וטעם הדין שחצי שיעור ראוי להצטרף לעוד חצי ואז יהיה איסור שלם, והגרבי"צ אבא שאול בשו"ת אור לציון חלק א' אורח חיים סימן לב) ביאר שצריך לומר שאף בחצי שיעור כבר טמון איסור.

ובמשנה למלך (פרק א' מהלכות תמץ) והחקרי לב וכן החיד"א במחזיק ברכה סימן תעה כתבו לדון האם גם במצות עשה שייך הדין של חצי שיעור, כגון אדם זקן וחולה שאינו יכול לאכול כזית מצה בליל הסדר האם ישנו ענין שיאכל חצי כזית, ישנם פוסקים שסוברים שדין זה נאמר דווקא באיסורים אמנם החיד"א כתב שגם במצות עשה שכן מרובה מידה טובה ממנות, ופרענות, ובשו"ת אבן יקרה (סימן צ') כתב לפשוט מסוגיתנו שאם לא החזיר הגזול את שתי האגודות של הירק לא קיים מצות השבת הגזלה כך גם לגבי מצות השבת וביעור חמץ שאם שרף חצי כזית ונשאר לו חצי כזית כל עוד שלא השבית את הכל לא קיים מצות השבתה. שבת שלום.

המעוניין לרכוש את הדיסק אונקי על כל מסכתות הש"ס הדף היומי ושיעורים בהלכה יצור קשר 0527630352 כמו כן לשמיעת קו הדף היומי העולמי 24 שעות ביממה 055-9302663

שהאמת תגלה ותיודע. וגם צריך להזהיר לאחרים בסתר, לחשוש מאדם זה שהוא כרגע אינו בסדר. ויתרחקו בוהירות מקרבתו, עד שיתברר מה קורה איתו (שם). ומכל מקום אם מוחזק בעיר לאפיקורוס, ואת חייהם של אחרים יכול להרוס, דינו כאילו מכירו בעצמו (שם), ואינו נחשב כחלק מעמו. ויהי רצון שהקב"ה יערה רוח ממרום להחזיר בתשובה שלמה את כל עם ישראל, וזוכה במהרה לביאת הגואל. אמן כן יהי רצון.

ניתן לשמוע חיזוק קצר (כדקה וחצי) מידי יום ביומו בהלכות שמירת הלשון, בטל: 077-2222-069 שלוחה 3 ואחר כך הקש 1. שמעו ותחי נפשכם. כמו כן ניתן לקבל חומר (מיוחד) לזיכוי הרבים בשמירת הלשון בטל. 052-768-3816.

פיטום הקטורת

מתוך הקהל

מסייעים לפעילות

וזוכים בסגולה הידועה לפרנסה

כמו שנרמב רבי חיים מלא"י בספרו כף החיים לקריאת פיטום הקטורת מותן הקהל. תרומים 400 ש"ח למשך 36 חודשים ומקבלים פיטום הקטורת שנרמב ע"י סופר י"א שמים על קהל

טל': 03-8000770

ל"ביע אומר" - הרב יגאל כהן שליט"א בכל עמדות נדרים פלוס

נימן אגרום

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברחבי הארץ רבנים מכולל "ביע אומר" 03-8000770

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב: 20,000 עותקים

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה